

Wydział Prawa i Administracji US		Jednostka organizacyjna US: Katedra Prawa Konstytucyjnego i Integracji Europejskiej					
Kierunek : Prawo							
Rodzaj studiów: studia jednolite magisterskie							
KOD Przedmiotu: 10.5V27B04			Nazwa przedmiotu: Ochrona praw człowieka				
Tryb studiów	Rok	Semestr	Rodzaj zajęć:	Liczba godzin	Punkty ECTS:	Typ przedmiotu	Język wykładowy
niestacjonarne	IV-V	zimowy	wykład	30	6	B Przedmiot swobodnego wyboru	polski
Prowadzący przedmiot: dr hab., prof. US Jerzy Ciapała							
Wymagania wstępne: podstawowa wiedza z zakresu zasad ustroju państwa							
Cele przedmiotu:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student powinien zostać zaznajomiony z funkcjonującymi systemami ochrony praw człowieka. 2. Student powinien zdobyć usystematyzowaną wiedzę o przysługujących wolnościach i prawach oraz środkach ich ochrony. 3. Student powinien zdobyć umiejętności analizowania podstawowych aktów prawnych z zakresu ochrony praw człowieka. 4. Student powinien potrafić wskazać adekwatny środek ochrony naruszonego prawa lub wolności oraz wskazać na sposób i tryb jego zastosowania. 5. Student powinien umieć napisać esej (do 6 str.) na temat „wąskiego” zagadnienia z praw człowieka po polsku oraz w języku obcym. 6. Student powinien przygotować jedną opinię prawną dot. wykorzystania środka ochrony praw człowieka 							
Metody dydaktyczne: wykład w miarę możliwości z aktywnym udziałem słuchaczy, case study							
Treści merytoryczne przedmiotu:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i cechy praw człowieka. 2. Pojęcia: „prawo” i „wolność”. 3. Źródła i klasyfikacja praw człowieka. 4. Systemy ochrony praw człowieka (powszechny, regionalny, wewnątrz krajowy, pozarządowy). 5. System ochrony praw człowieka Rady Europy. 6. Prawa i wolności w Konwencji Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. 7. Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasbourgu – skład, wewnętrzna struktura, kompetencje. 8. Środki ochrony praw i wolności przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasbourgu. 9. Tryb wnoszenia skargi indywidualnej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. 10. System ochrony praw człowieka Unii Europejskiej. 11. Prawa i wolności w Karcie Praw Podstawowych. 12. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu – skład, wewnętrzna struktura, kompetencje. 13. Środki ochrony praw i wolności przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu. 14. Dochodzenie roszczeń z tytułu naruszenia praw i wolności na podstawie prawa Unii Europejskiej. 15. System ochrony praw człowieka w Polsce. 16. Systematyka i zasady rozdziału II Konstytucji RP. 17. Zasady i przesłanki ograniczenia wolności i praw jednostki w Konstytucji RP. 18. Konstytucyjne środki oraz organy ochrony wolności i praw jednostki w RP. 19. Trybunał Konstytucyjny – skład, wewnętrzna struktura, kompetencje. 20. Środki ochrony praw i wolności przed Trybunałem Konstytucyjnym (wniosek, pytanie prawne, skarga konstytucyjna). 21. Skutki orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. 22. Analiza wybranych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasbourgu . 23. Skarga konstytucyjna. 24. Skarga na akt prawa miejscowego lub inny akt organu terenowego nie będący decyzją administracyjną. 25. Środki odwoławcze i zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym oraz sądowoadministracyjnym 26. Skarga na bezczynność organu administracji 27. Prawa pacjenta wobec zoz i lekarza/ prawa mieszkańca gminy wobec jst/ prawa strony(uczestnika postępowania w postępowaniu sądowym (z wyj. spraw karnych). 28. Dostęp do inf. publicznej. 29. Ochrona danych osobowych 							
Forma i warunki zaliczenia: IV rok zaliczenie na ocenę, V rok egzamin - pisemny lub ustny albo esej i rozwiązanie przypadku							
Literatura podstawowa:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Jabłoński, S. Żukowska-Jarosz, Prawa człowieka i system ich ochrony. Zarys wykładu, Wyd. UW 2010; 2. L. Garlicki, Prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, Liber Warszawa 2010. 3. W. Osiatyński, „Prawa człowieka i ich granice, Warszawa 2010 							
Literatura uzupełniająca:							
<p>B. Banaszak, A. Bisztyga, K. Complak, M. Jabłoński, R. Wieruszewski, K. Wójtowicz, System ochrony praw człowieka, Zakamycze 2005;</p> <p>K. Machowicz, Ochrona praw człowieka w Rzeczypospolitej Polskiej na tle standardów europejskich, Wyd. KUL Lublin 2009;</p> <p>G. Michałowska, Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i w Unii Europejskiej, WaiP 2007;</p> <p>K. Scheuring, Ochrona praw jednostek w postępowaniach przed sądami wspólnotowymi, Wolters Kluwer, Warszawa, 2007;</p> <p>M. Balcerzak, Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Wybór źródeł, Toruń 2010;</p> <p>A. Bieńczyk-Missala (red.), Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Wybór dokumentów, Wyd. UW 2010.</p>							